

The model for developing the geography of making money in Iranian basketball

Iraj Lotfi

PhD student in sports management, Kermanshah branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Shahab Bahrami *

Associate Professor of Sports Management Department, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Mohsen Esmaili

Assistant Professor of Sports Management Department, Physical Education Research Institute, Tehran, Iran

Abstract

The present study was conducted with the aim of presenting a model of the development of money-making geography in the Iranian basketball sport. The present research method was of mixed type. The statistical sample of the qualitative part included experts who are knowledgeable about the subject, and in order to identify these samples, the purposeful sampling method was used. This sampling continued until theoretical saturation was reached and finally 13 people were identified as samples in the qualitative section. Also, the statistical community in the quantitative part included university professors who are knowledgeable about the subject of research, managers and experts of the Iranian Basketball Federation, as well as some managers of professional basketball clubs. A semi-structured questionnaire and a researcher-made questionnaire were used to collect data. In order to analyze the data of the current research, coding and structural equation test were used. The whole process of data analysis was done in SPSS version 20, PLS version 2 and Maxqda version 2018 software. The results of this research showed that scientific, legal, technical, human, political and promotional variables as background conditions play an important and key role in the development of money-making geography in Iran's basketball sport. The results of the research also showed that the development of money-making geography in Iran's basketball sport has sports, career and financial consequences. According to the results of the research model, it was determined that all the relationships in the model have a significant t coefficient (t higher than 1.96), which indicates the significance of the influence between the relationships. Paying attention to interactions between national and international sectors in the process of promoting basketball and attracting investors, as well as creating insurance support for commercial activities in basketball can play an important role in the development of the geography of money-making in basketball in Iran.

Key words: Basketball, Economics, Geography, Money Making.

* Corresponding Author: E-mail: shahabbahrami985@gmail.com

How to Cite: Lotfi I, Bahrami Sh, Esmaili M. The model for developing the geography of making money in Iranian basketball, Journal of Innovation in Sports Management, 2025; 4(1):35-49.

ارائه مدل توسعه جغرافیای پول آفرینی در بسکتبال ایران

ایرج لطفی

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

شهاب بهرامی*

دانشیار گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

محسن اسمعیلی

استادیار گروه مدیریت ورزشی پژوهشگاه تربیت بدنی، تهران، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران انجام گرفت. روش پژوهش حاضر از نوع آمیخته بود. نمونه آماری بخش کیفی شامل متخصصان آگاه به موضوع بودند که به منظور شناسایی این نمونه‌ها، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردید. این نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت تعداد ۱۳ نفر به عنوان نمونه در بخش کیفی مشخص گردیدند. همچنین جامعه آماری در بخش کمی شامل اساتید دانشگاهی آگاه به موضوع پژوهش، مدیران و کارشناسان فدراسیون بسکتبال ایران و همچنین برخی مدیران باشگاه‌های حرفه‌ای فعال در ورزش بسکتبال بود. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه نیمه ساختاریافته و پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از کدگذاری و همچنین آزمون معادلات ساختاری استفاده شد. کلیه روند تجزیه و تحلیل نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۰، PLS نسخه ۲ و Maxqda نسخه ۲۰۱۸ انجام شد. نتایج این پژوهش نشان داد که متغیرهای دانشی، قانونی-حقوقی، فنی، انسانی، سیاسی و ترویجی به عنوان شرایط زمینه‌ای نقش مهم و کلیدی در مسیر توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران دارد. نتایج پژوهش همچنین نشان داد که توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران دارای پیامدهای ورزشی، شغلی و مالی می‌باشد. با توجه به نتایج مدل تحقیق مشخص گردید که تمامی روابط موجود در مدل دارای میزان ضریب تی معناداری (تی بالاتر از ۱/۹۶) می‌باشد که نشان‌دهنده معنادار بودن تأثیر میان روابط می‌باشد. توجه به تعاملات بین بخشی ملی و بین‌المللی در روند ترویج ورزش بسکتبال و جذب سرمایه‌گذار و همچنین ایجاد حمایت‌های بیمه‌ای از فعالیت‌های تجاری ایجاد شده در ورزش بسکتبال می‌تواند نقش مهمی در جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در بسکتبال ایران دارد.

واژه‌های کلیدی: اقتصاد، بسکتبال، پول آفرینی، جغرافیا.

* نویسنده مسئول: E-mail: shahabbahrami985@gmail.com

مقدمه

امروزه ورزش به‌عنوان یکی از حوزه‌های مهم در سطح جهان محسوب می‌گردد. اهمیت برخی مباحث از جمله کارآفرینی و پول‌آفرینی^۱ در حوزه ورزش سبب گردیده است تا تلاش‌های عمده و گسترده‌ای از سوی محققان در این خصوص انجام گردد (تورنر و شیلبری^۲، ۲۰۱۰، ۱۲). کارآفرینی در ورزش در جهت توسعه درآمدهای پایدار یکی از مسائل مهم و ضروری می‌باشد که به صورت جدی مورد تاکید بوده است (میرو^۳ و همکاران، ۲۰۲۳، ۳). ایجاد بستری در جهت توسعه پول‌آفرینی می‌بایستی به صورت جدی اجرایی گردد (باسانا^۴ و همکاران، ۲۰۲۳، ۳). با توجه به قدمت تلاش‌ها در خصوص کارآفرینی و پول‌آفرینی، اما برنامه‌های موجود در این حوزه به‌صورت نظری باقی‌مانده است و عملاً تلاش‌های عملیاتی به‌صورت مشخص‌شده‌ای در برخی نقاط کشور به انجام نرسیده است (بجارشولوم^۵، ۲۰۱۷، ۱۴). این مسئله سبب گردیده است تا مباحث اقتصادی و مالی در حوزه ورزش همچنان در ابعاد مختلفی دارای ابهامات و مشکلات عمده‌ای باشد. از این رو جهت بهبود وضعیت مالی و اقتصادی ورزش نیازمند تلاش‌های عملیاتی‌تر و همچنین تخصصی‌تری و متناسب با ویژگی‌های منطقه‌ای است (راتن^۶، ۲۰۱۴، ۲۵). امروزه ورزش حرفه‌ای و صنعت پیشرفته ورزش بدون درآمدزایی قادر به حیات نمی‌باشد. در کشور ما متأسفانه ورزش متکی به درآمدهای دولتی می‌باشد و همین امر به توسعه ورزش در کشورمان آسیب جدی وارد کرده است. عدم جذب سرمایه‌گذاری مناسب بخش خصوصی و نبود مهارت‌های لازم در مکان‌یابی و تمرکززدایی امکانی از شهرهای بزرگ به شهرستان‌هایی با توانمندی‌های طبیعی، از عوامل مهم بازدارنده‌ای است که به فقدان ارتباط با توسعه و ترویج رشته‌های ورزشی در هر دو بعد همگانی و قهرمانی منجر شده است (رضایی و شعبانی، ۱۳۹۳، ۳). ایجاد منابع مالی پولی با تاکید بر ایجاد منابع مالی پایدار می‌تواند زمینه‌ساز توسعه درآمدزایی پایدار را فراهم

نماید (گیلنسکی و سیورت^۷، ۲۰۲۳، ۴). ایجاد منابع پولی به‌عنوان یکی از نیازهای ضروری در هر محیطی می‌باشد. تاریخچه مطالعات در خصوص پول نشان می‌دهد که به علت ویژگی‌های طبیعی جهان، تعادل در خصوص مسائل پولی امری شکننده می‌باشد (روبردز^۸، ۲۰۱۶، ۹۱۰). پول‌آفرینی به‌عنوان یکی از مسائل مهم و مرتبط با کارآفرینی در مسائل مختلف سازمانی و مدیریتی نقش مؤثری دارد که این مسئله منجر به اهمیت پول‌آفرینی و کارآفرینی در عرصه‌های مدیریتی شده است (لیاچ و سزیمانسکی^۹، ۲۰۱۵، ۲۸). پول‌آفرینی در صورتی که تاکید منابع مالی به‌عنوان یکی از ضروریات هر حوزه‌ای مشخص می‌باشد و تلاش‌های عمده‌ای در جهت دستیابی به آن انجام شده است (مارین‌وینیوسا^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۰، ۲۸۷). وجود منابع مالی سبب می‌گردد تا ظرفیت‌های مناسبی در ورزش ایجاد گردد که در نهایت سبب بهبود عملکرد ورزش در تمامی ابعاد و حوزه‌ها می‌گردد. تلاش جهت ایجاد منابع مالی سبب گردیده است تا امروزه پول‌آفرینی به‌عنوان یکی از ضروریات هر حوزه‌ای مشخص گردد (هوس^{۱۱}، ۲۰۲۰، ۵۰۴). در مسیر شکل‌گیری منابع مالی می‌بایستی از تمامی ظرفیت‌های جغرافیایی، سیاسی، فرهنگی و انسانی نهایت استفاده را داشت. این مسئله نشان می‌دهد که جهت ایجاد پول‌آفرینی می‌بایستی فرایندی مشخص با توجه به شرایط موجود انجام گردد تا در نتیجه منجر به شکل‌گیری منابع مالی گردد. از این رو پول‌آفرینی نیازمند توجه به فعالیت‌های کلیدی از جمله جغرافیای پول‌آفرینی می‌باشد (سوگس^{۱۲}، ۲۰۰۹، ۲۱).

جغرافیای پول‌آفرینی یکی از راهکارهای کلیدی در جهت ایجاد منابع مالی پایدار با استفاده از ظرفیت‌های موجود می‌باشد. جغرافیای پول‌آفرینی به مجموعه افراد، سازمان‌ها، روش‌ها، قوانین، رویدادها و ... در یک محدوده جغرافیایی گفته می‌شود که بر فعالیت‌های تجاری در آن منطقه اثر می‌گذارد. به‌طور کلی اجزای جغرافیای پول‌آفرینی را می‌توان در ۶ قلمرو بازار (مشتری‌های اولیه و

⁷ Gilnesky & seyvert

⁸ Roberdez

⁹ Liach & Sezimanesty

¹⁰ Mrinviniosa

¹¹ Huth

¹² Sogoly

¹ Money Making

² Turner & Shilbury

³ Miro

⁴ Basana

⁵ Bjärsholm

⁶ Rathen

بودن ورزش ضمن رسیدن به اهداف خود و مهیا کردن شرایط مساعد برای رسیدن به اهداف طرف مقابل، به ارضاء نیازهای هواداران ورزش که اصلی‌ترین سرمایه‌های ورزش‌اند ارج نهند و با ایجاد شرایط برد - برد زمینه رشد و پیشرفت را در تمامی زمینه‌های مرتبط با ورزش مانند اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و... فراهم آورند. عاشوری و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیق خود که باهدف بازاریابی ورزشی و منابع درآمدی رقابت‌های ورزشی انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که عواملی همچون تبلیغات، حامیان مالی، رسانه‌های گروهی و گردشگری ورزشی از نظر مدیران و دست‌اندرکاران ورزشی کشور به ترویج توسعه رشته‌های ورزشی در بعد همگانی و قهرمانی منجر می‌گردد.

ایجاد منابع مالی یکی از اهداف هر مدیر، سازمان و شرکتی می‌باشد. به عبارتی فقدان درآمدزایی و پول آفرینی سبب بروز مشکلات عمده در مسیر دستیابی به اهداف هر سازمانی می‌گردد (کراسویس و هائوگتون^۴، ۲۰۱۱، ۲۰۱). در محیط‌های ورزشی نیز درآمدزایی و ایجاد منابع مالی به‌واسطه پول آفرینی یکی از نیازهای روز می‌باشد. به عبارتی فقدان منابع مالی سبب بروز بحران در ورزش به‌خصوص ورزش حرفه‌ای می‌گردد. این مسئله سبب گردیده است تا امروزه پول آفرینی به‌عنوان یکی از مسائل مهم در ورزش مشخص گردد. بارتون^۵ و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیق خود مشخص نمودند که پول آفرینی نیاز به مجموعه اقدامات فنی و مدیریتی می‌باشد. بجارشولوم (۲۰۱۷) نیز اشاره داشتند که وجود زیرساخت‌های قانونی سبب تسهیل در فرایند ایجاد ثروت می‌گردد. میرز^۶ و همکاران (۲۰۰۱) نیز مشخص نمودند که پول آفرینی به‌عنوان یکی از نیازهای مهم هر محیطی؛ به کمک‌های دولتی و برخورداری از حمایت‌های مدیران ارشد نیاز دارد. با توجه به پیشینه پژوهش در این حوزه مشخص گردید که ضرورت پول آفرینی به‌عنوان یک مساله مهم در تمامی حوزه‌ها مشخص می‌باشد. به عبارتی تاکید بر پول آفرینی به صورت مناسبی در تحقیقات مختلفی مورد تاکید قرار گرفته است اما فرایند شکل

شبکه‌هایی همچون شبکه کارآفرینی و شرکت‌های بین‌المللی، سیاست (شیوه‌های رهبری مستحکم و پشتیبانی از ساختارهای دولت در چارچوب نهاد، مقررات و مشوق‌ها)، سرمایه مالی (وام‌های خرد، تأمین بودجه سرمایه‌گذاری، ریسک‌پذیری)، فرهنگ (موقعیت‌های قابل‌مشاهده، تحمل ریسک و شکست و موقعیت اجتماعی کارآفرینان)، حمایت‌ها (زیرساخت‌ها، حمایت‌های حرفه‌ای همچون قانونی و حسابداری و سازمان‌های غیردولتی)، سرمایه انسانی (مؤسسات آموزشی و نیروی کار) تقسیم‌بندی کرد که دارای ارتباط سیستمی هستند (احمدی، ۱۳۹۵، ۳).

سلیمان و حسینی (۱۳۹۵) در تحقیق خود که باهدف بهبود ثروت آفرینی انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود اشاره داشتند که استفاده از برخی مسائل جزئی در سازمان‌ها ازجمله پسماندهای موجود و بهره‌برداری از این مواد در مسیرهای مختلف می‌تواند سبب بهبود ثروت در سازمان‌ها گردد. روس^۱ (۲۰۱۷) در تحقیق خود که باهدف تولید پول در ابعاد جهانی انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که ورود دولت و ایجاد برخی سیاست‌ها در مسیر تولید پول و پول آفرینی سبب می‌گردد تا سازمان‌ها و شرکت‌ها در مسیر پول آفرینی بیشتر حمایت گردند. وود^۲ و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیق خود که باهدف تولید پول در زمان کم و با سرعت بیشتر انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که در مسیر پول آفرینی تجهیزات و امکانات نقش مهم و اساسی را ایفا می‌نماید. آنان در تحقیق خود مشخص نمودند که پول آفرینی نیازمند برخی زیرساخت‌های فنی و تجهیزاتی دارد. اسکوتو^۳ (۱۹۹۶) در تحقیق خود که باهدف ایجاد و تولید پول به‌واسطه رعایت استانداردهای کیفیت انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که توجه به استانداردهای مربوط به کیفیت و ایجاد زمینه‌ای جهت ارتقای کیفیت در سازمان‌ها ازجمله مسائل مهم در مسیر ایجاد و تولید پول می‌باشد. رضایی (۱۳۹۴) پس از بررسی‌های خود پی بردند که سازمان‌های ورزشی و شرکت‌های تجاری باید تلاش کنند با توجه به مردمی

⁴ Krašovec & Houghton

⁵ Barton

⁶ Meyers

¹ Ross

² Wood

³ Scotto

درصد باقی‌مانده در مرحله راه‌اندازی متوقف می‌شوند. از این رو فضای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جامعه امروز ایران سبب انگیزش افراد در راستای کارآفرینی و تولید ثروت نیست. در پاسخ به پرسش عدم پیشرفت و ایجاد منابع مالی در کشور به‌رغم تأکیدات و توجه به این مقوله، از جمله دلایل اصلی آن فقدان رهیافتی جامع‌نگر در نظام ملی توسعه کارآفرینی است. عملکرد یک سیستم علاوه بر آن که به اجزایش وابسته است، به چگونگی تعامل آن‌ها بر یکدیگر و هم‌افزایی آن‌ها نیز وابسته است. توسعه درآمدزایی باید همه‌جانبه، کل‌نگر و پایدار بوده به طوری که عوامل اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و مقررات را به‌طور هم‌زمان مورد توجه قرار دهد؛ بنابراین سیاست‌هایی که برای توسعه درآمدزایی تدوین می‌شود، باید همه ابعاد را پوشش دهد. این مسئله سبب گردیده است تا تحقیق حاضر باهدف ارائه مدل توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران سعی در پاسخ به این مسئله داشته باشد که مدل توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران به چه صورت می‌باشد؟

روش تحقیق

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی، از نظر شیوه گردآوری داده‌ها به‌صورت آمیخته بود. در مرحله اول، برای ساخت مدل از روش کیفی و برای آزمون مدل از روش کمی استفاده گردید؛ بنابراین روش تحقیق آمیخته از نوع اکتشافی متوالی بود؛ یعنی ابتدا کیفی و سپس کمی بود. روش کیفی مورد استفاده در تحقیق حاضر از نوع نظریه داده بنیاد^۱ و استفاده از مدل اشتراوس و کوربین بود. ابزار مورد استفاده در این پژوهش شامل مصاحبه نیمه ساختاریافته و پرسشنامه محقق ساخته بود. در این پژوهش پرسشنامه تحقیق بعد از انجام مصاحبه و رسیدن به اشباع نظری تدوین شد که شامل ۸۰ گویه و در قالب شش مؤلفه‌ی کلی شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، پدیده اصلی، راهبردها و پیامدها، به‌صورت پنج گزینه‌ای لیکرت (خیلی زیاد، ۵ امتیاز تا خیلی کم، ۱ امتیاز) تدوین شد.

در بخش کیفی تحقیق جهت بررسی روایی از قابلیت

گیری آن به خصوص در محیط‌های ورزشی از جمله مسائلی می‌باشد که به صورت جدی انجام نشده است. به عبارتی با بررسی و مشاهده پیشینه پژوهش می‌توان به این مهم پی برد که فرایند عملیاتی شدن جغرافیای پول آفرینی به علت نبود مدل‌های بومی در ورزش به صورت مناسبی انجام نشده است. این مساله خلا نبود مدل‌های تخصصی در حوزه ورزش در خصوص توسعه جغرافیای پول آفرینی را کاملا نشان می‌دهد. ورزش بسکتبال به‌عنوان یکی از ورزش‌های مهم و پرطرفدار در کشور نیز به‌نوعی با این مشکلات دسته و پنجه نرم می‌کند. نبود ثبات در مسابقات لیگ بسکتبال کشور و آمدرافت باشگاه‌های مختلف در عرصه حرفه‌ای بسکتبال نشان‌دهنده فقدان برنامه‌ریزی‌های کلان و بلندمدت در این ورزش می‌باشد که بخش اعظمی از آن را می‌توان نتیجه سیاست‌گذاری‌های نامناسب و یا فقدان برنامه‌های عملیاتی در جهت پول آفرینی در ورزش بسکتبال عنوان نمود. این مسئله سبب گردیده است تا امروزه عدم آگاهی در خصوص مسیر پول آفرینی در ورزش بسکتبال درک گردد. از طرفی عدم توجه به جغرافیایی کشوری و همچنین نامشخص بودن نقش عوامل متنوع و متفاوت محیطی، فرهنگی، سیاسی، جغرافیایی و ... کشور ایران در مسیر پول آفرینی سبب گردیده است تا امروزه نسخه واحد در جهت کارآفرینی در ورزش بسکتبال و پول آفرینی در این خصوص ارائه گردد. حال تفاوت‌های معرض محیطی نقش مهمی در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌های کلی در خصوص پول آفرینی در ورزش بسکتبال دارد که متأسفانه این مسئله تاکنون مورد توجه قرار نگرفته است. این خود سبب عدم بهره‌گیری از پتانسیل‌های موجود در تمام نقاط کشور در خصوص ورزش بسکتبال گردیده است.

در سال‌های اخیر به‌رغم تلاش‌هایی که در جهت توسعه پول آفرینی انجام شده است، در عمل رشد مناسب و پایداری در زمینه توسعه کارآفرینی و کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در کشور مشاهده نمی‌شود. متأسفانه بسیاری از کارآفرینان در ایران با موانعی روبرو هستند که فضای نامساعد کسب‌وکار را پیش روی آن‌ها قرار داده است، به‌گونه‌ای که در کشور تنها ۱۰ درصد از کارآفرینان موفق به شروع فعالیت‌های کسب‌وکار خود می‌شوند و ۹۰

¹ Grounded Theory

بسکتبال بود. معیار انتخاب نمونه‌های کمی در بخش اساتید دارا بودن تجربه شغلی (دارا بودن بیش از ۱۰ سال سابقه شغلی)، تجربه علمی (دارا بودن پژوهش‌های مرتبط با حوزه‌های اقتصادی در ورزش) بود. همچنین معیار انتخاب نمونه‌های کمی در بخش اساتید دارا بودن تجربه شغلی (دارا بودن بیش از ۱۰ سال سابقه شغلی) بود. بر اساس برآوردهای انجام‌شده تعداد این افراد حدود ۱۰۵ نفر مشخص گردید. بر اساس روش نمونه‌گیری تمام شمار تمامی این افراد به‌عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند. درنهایت پس از پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌های تحقیق؛ تعداد ۷۴ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نرخ بازگشت پرسشنامه‌ها در بخش کمی ۷۰/۴ درصد بود. جدول شماره ۱ نتایج مربوط به جامعه و نمونه آماری را نشان می‌دهد.

داده‌های کیفی پژوهش از طریق فرایند کدگذاری، تحلیل شد. مراحل تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری گزینشی انجام و به‌عرضه پارادایم منطقی یا تصویر تجسمی از نظریه در حال تکوین پایان یافت. در بخش کمی از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی از میانگین و درصد فراوانی برای بیان ویژگی‌های دموگرافیک پژوهش استفاده شد. همچنین از شاخص‌های کشیدگی و چولگی به‌منظور بررسی توزیع داده‌ها (طبیعی و یا غیرطبیعی بودن) استفاده و برای بررسی و پاسخ به سؤالات پژوهش و رسم و تدوین مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۰ و Smart PLS نسخه ۲ و MAXQDA نسخه ۲۰۱۸ استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی مربوط به نمونه‌های آماری تحقیق حاضر در جدول ۲ به نمایش گذاشته شده است. نتایج توصیفی تحقیق نشان داد که نمونه‌های بخش کیفی تحقیق شامل ۷۹/۶٪ مرد و ۲۳/۱٪ زن بودند. همچنین از این میان نمونه‌های تحقیق افراد دارای مدرک تحصیلی دکتری با ۶۹/۲٪ بیشترین تعداد را دارا می‌باشند. نتایج توصیفی مربوط به وضعیت جنسیت نمونه تحقیق در بخش کمی حاضر نشان داد که ۶۳/۵٪ از افراد شرکت‌کننده در تحقیق مردان و ۳۶/۵٪ زنان می‌باشند.

باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأیید پذیری استفاده گردید. بدین منظور محقق جهت بررسی قابلیت باورپذیری از تأیید فرایند پژوهش توسط هشت متخصص و همچنین استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه جهت کسب اطمینان از یکسانی دیدگاه کدگذاران استفاده گردید. همچنین جهت بررسی انتقال‌پذیری از نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش مورد مشورت قرار گرفتند. همچنین جهت بررسی قابلیت تأیید پذیری از ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها و بررسی آنان در زمان‌های موردنیاز استفاده گردید. همچنین در بخش کیفی تحقیق جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأیید پذیری استفاده گردید. بدین منظور محقق جهت بررسی قابلیت باورپذیری از تأیید فرایند پژوهش توسط هشت متخصص و همچنین استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه جهت کسب اطمینان از یکسانی دیدگاه کدگذاران استفاده گردید. همچنین جهت بررسی انتقال‌پذیری از نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش مورد مشورت قرار گرفتند. همچنین جهت بررسی قابلیت تأیید پذیری از ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها و بررسی آنان در زمان‌های موردنیاز استفاده گردید. همچنین در بخش کمی تحقیق در خصوص روایی محتوی، از فرم‌های روایی سنجی CVI و CVR استفاده گردید. مقدار CVR با توجه به تعداد اساتید (۷ نفر)، ۰/۹۲ و مقدار CVI بیشتر از ۰/۹۳ به دست آمد؛ بنابراین روایی محتوی ابزار مورد تأیید قرار گرفت. همچنین میزان پایایی پرسشنامه به‌صورت کلی نیز ۰/۸۱ مشخص گردید.

نمونه آماری تحقیق حاضر در بخش کیفی شامل خبرگان حوزه مدیریت ورزشی بودند که در خصوص موضوع پژوهش تحقیق تجربه و آگاهی لازم مشخص گردیدند. به‌منظور شناسایی این نمونه‌ها، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردید. این نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و درنهایت تعداد ۱۳ نفر به‌عنوان نمونه در بخش کیفی مشخص گردیدند. همچنین جامعه آماری در بخش کمی تحقیق شامل اساتید دانشگاهی آگاه به موضوع پژوهش، مدیران و کارشناسان فدراسیون بسکتبال ایران و همچنین برخی مدیران باشگاه‌های حرفه‌ای فعال در ورزش

زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، پدیده اصلی، اقدامات و پیامدها انجام شد. جدول شماره ۳ نتایج مربوط به بخش کیفی را به نمایش گذاشته است.
با توجه به نتایج بخش کیفی، مدل مفهومی تحقیق شکل گرفت. شکل شماره ۱ مدل مفهومی تحقیق را نشان می‌دهد.

نتایج یافته‌های توصیفی تحقیق همچنین نشان داد که از میان نمونه‌های تحقیق، افراد دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد با ۴۷/۳٪ بیشترین تعداد را دارا می‌باشند. نتایج حاصل از ۱۳ مصاحبه که تا حد اشباع نظری ادامه یافت و از طریق تحلیل محتوا و کدگذاری باز، محوری و انتخابی در قالب پنج مؤلفه‌ی کلی شرایط علی، شرایط

جدول ۱: جامعه آماری

جامعه	معیارهای ورود افراد	معیارهای خروج افراد	تعداد	پرسشنامه برگشت داده شده
اساتید دانشگاهی	- سابقه پژوهش در خصوص ورزش بسکتبال - سابقه پژوهش در حوزه اقتصاد در ورزش - سابقه اجرایی در ورزش بسکتبال - سوابق اجرایی در خصوص مسائل مالی و اقتصادی در ورزش	- عدم اشراف به واژه جغرافیای پول آفرینی - عدم شناخت از وضعیت مالی موجود بسکتبال ایران	۲۵	۱۸
مدیران و کارشناسان فدراسیون بسکتبال	- تمامی مدیران و کارشناسان مشغول به فعالیت در فدراسیون بسکتبال	- عدم اشراف به واژه جغرافیای پول آفرینی - عدم شناخت از وضعیت مالی موجود بسکتبال ایران	۱۷	۱۱
مدیران باشگاه‌های حرفه‌ای فعال در ورزش بسکتبال	- مدیرعامل بودن در باشگاه - عضویت باشگاه در لیگ برتر و لیگ دسته یک آقایان و بانوان	- عدم اشراف به واژه جغرافیای پول آفرینی - عدم شناخت از وضعیت مالی موجود بسکتبال ایران	۶۳	۴۵

جدول ۲: یافته‌های توصیفی تحقیق

بخش کیفی تحقیق	ویژگی‌های جمعیت شناختی	گروه‌ها	فراوانی	درصد
بخش کیفی تحقیق	جنسیت	مرد	۱۰	۷۶/۹
		زن	۳	۲۳/۱
	سطح تحصیلات	دکتری	۹	۶۹/۲
		کارشناسی ارشد	۳	۲۳/۱
		کارشناسی	۱	۷/۷
	سن	زیر ۴۰ سال	۳	۲۳/۱
۴۰-۵۰ سال		۶	۴۶/۲	
بالای ۵۰ سال		۴	۳۰/۷	
مسئولیت شغلی	اساتید آگاه به موضوع پژوهش	۵	۳۸/۵	
	مدیران و کارشناسان فدراسیون بسکتبال	۸	۶۱/۵	
بخش کمی تحقیق	جنسیت	مرد	۴۷	۶۳/۵
		زن	۲۷	۳۶/۵
	سطح تحصیلات	دکتری	۲۷	۳۶/۵
		کارشناسی ارشد	۳۵	۴۷/۳
		کارشناسی	۱۲	۱۶/۲

جدول ۳: کدگذاری بخش کیفی

مقوله‌ها	ابعاد
مشکلات مالی موجود در ورزش بسکتبال نیاز به شناخت ظرفیت‌های مختلف کشور در حوزه بسکتبال ضرورت پایدار منابع مالی در ورزش	نیاز به منابع مالی
وجود استعداد‌های مناسب در ورزش بسکتبال ایران ایجاد قطب‌های بسکتبال در ایران افزایش میزان هواداران در بسکتبال ظرفیت ورزش بسکتبال در درآمدزایی منطقه‌ای	ظرفیت‌های بسکتبال
اهمیت بهره‌وری مطلوب از سرزمین اهمیت جلب منافع ملی از طریق بسکتبال ضرورت توسعه فعالیت‌های نوآورانه در ورزش بسکتبال نیاز به شبکه‌های کارآفرینی در بسکتبال	نیاز به کارآفرینی
وجود آگاهی در خصوص جغرافیای پول آفرینی رویه‌های آموزشی در انتقال مفاهیم جغرافیای پول آفرینی نمایان‌سازی ظرفیت‌های کارآفرینی در بسکتبال وجود میزگردهای علمی در حوزه فعالیت‌های اقتصادی وجود بانک‌های اطلاعاتی در خصوص ورزش بسکتبال	عوامل دانشی
قوانین حمایتی از شکل‌گیری جغرافیای پول آفرینی حمایت بیمه‌ای از ریسک‌پذیری در ورزش ایجاد استانداردها و دستورالعمل‌های جامع در خصوص پول آفرینی رویه‌های کنترلی در مسیر فساد مالی در ورزش	عوامل قانونی-حقوقی
اعتبار دهی خرد فعالیت‌های خلاقانه در بسکتبال شناخت از تفاوت‌های جغرافیایی کشور اشراف به ذینفعان و افراد درگیر با بسکتبال وجود شبکه‌های کارآفرینی در ورزش بسکتبال توجه به تفاوت‌های فرهنگی زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در ورزش	عوامل فنی
وجود متخصصان آگاه به حوزه جغرافیای پول آفرینی برخورداری از مدیران اقتصادی در بسکتبال شناخت از ظرفیت‌های نیروی کار در ورزش بسکتبال روحیه رقابت‌جویی و آرمان‌گرایانه مدیران ورزشی	عوامل انسانی
حمایت‌های مالی دولت نبود تصمیم‌گیری‌های سیاسی در بسکتبال شناخت از گروه‌های سیاسی فعال در ورزش	عوامل سیاسی
مشوق‌های سرمایه‌گذاری بهره‌گیری از سرمایه‌گذاران خارجی حمایت مدیران ارشد ورزش کشور مکتوب بودن سوابق مثبت کارآفرینی و خلق ایده در ورزش	عوامل ترویجی
نبود اعتقاد به جغرافیای پول آفرینی اتکای بیش‌ازحد به منابع دولتی تورم تحریم‌های بین‌المللی نفوذ گروه‌های سیاسی عدم وجود سیستم‌های ارزیابی	شرایط مدیریتی
	شرایط مداخله‌گر

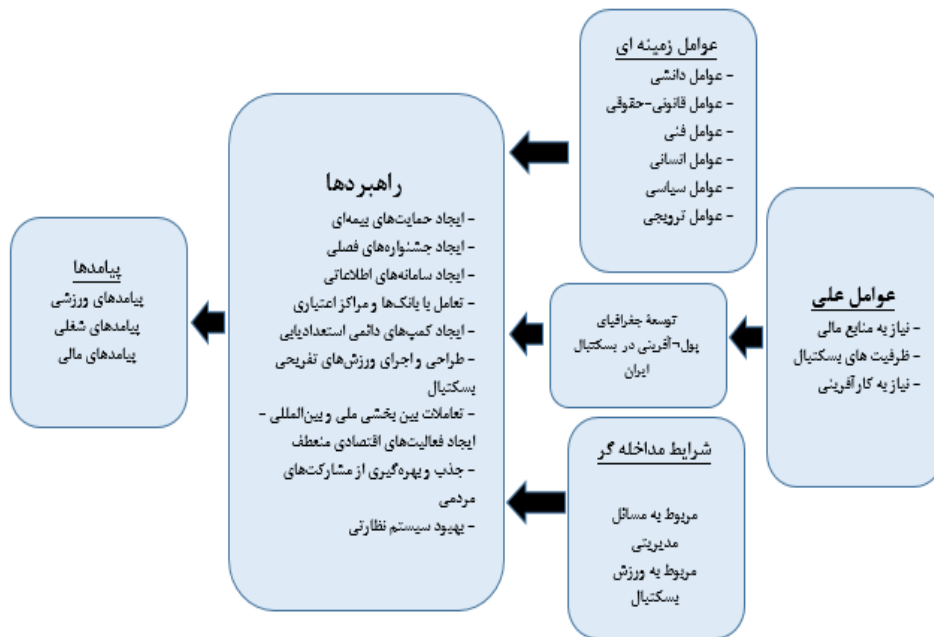
مقوله‌ها	ابعاد
افزایش قیمت ارز مهارت پایین در حوزه کارآفرینی عدم دغدغه مدیریتی	
عدم اشراف به شرایط محیطی در بسکتبال عمد تعامل سازمانی در ورزش بسکتبال نبود اطلاعات حقیقی از ورزش بسکتبال تمایل بازیکنان بسکتبال به فعالیت خارج از کشور	شرایط ورزشی
بازار سیاست سرمایه مالی فرهنگ حمایت‌ها سرمایه انسانی	پدیده اصلی
ایجاد حمایت‌های بیمه‌ای از فعالیت‌های تجاری ایجادشده در ورزش بسکتبال ایجاد جشنواره‌های فصلی در ارتباط با فعالیت‌های تفریحی و حرفه‌ای بسکتبال در شهرهای مستعد و علاقه‌مند به ورزش بسکتبال ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی از خصوص آمار، اطلاعات و ظرفیت‌های مربوط به بخش‌های مختلف ورزش بسکتبال تعامل با بانک‌ها و مراکز اعتباری در راستای ارائه اعتبارهای کلان و خرد به فعالیت‌های تجاری در ورزش بسکتبال ایجاد کمپ‌های دائمی استعدادیابی ورزش بسکتبال در مناطق مستعد طراحی و اجرای ورزش‌های تفریحی بسکتبال از جمله بسکتبال خیابانی در مناطق مستعد تعاملات بین بخشی ملی و بین‌المللی در روند ترویج ورزش بسکتبال و جذب سرمایه‌گذار ایجاد فعالیت‌های اقتصادی منعطف در ورزش بسکتبال با توجه به تفاوت‌های جغرافیایی و فرهنگی کشور جذب و بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی در روند جذب سرمایه، خلق ایده و فعالیت‌های خلاقانه بهبود سیستم نظارتی بر فعالیت‌های کارآفرینانه و اقتصادی ارکان ورزش بسکتبال ایران	راهبردها
بهبود اعتبار ورزش بسکتبال افزایش مخاطبان ورزش بسکتبال افزایش رضایت ذینفعان بسکتبال ایجاد آگاهی از ظرفیت‌های ورزش بسکتبال کشف استعدادهای بسکتبالی ایجاد قطب‌های بسکتبال در ایران شبکه‌سازی در بدنه ورزش بسکتبال افزایش تعاملات بین‌المللی بسکتبال ایران	پیامدهای ورزشی
ایجاد زمینه‌های شغلی جدید رونق کسب‌وکارهای کوچک و متوسط ورزشی و غیرورزشی ایجاد فعالیت‌های خلاقانه و جذاب در ورزش بسکتبال	پیامدهای شغلی
کاهش وابستگی شدید به منابع دولتی بهبود عملکرد مالی در ورزش بسکتبال ایجاد پایداری منابع مالی	پیامدهای مالی

تایید قرار گرفت. بدین منظور جهت بررسی مدل تحقیق در بخش کمی، از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. نتایج آزمون کلوموگراف اسمیرنوف نشان داد که توزیع داده‌های تحقیق طبیعی نمی‌باشد. با توجه به این مسئله و همچنین تعداد نمونه تحقیق پی فرض‌های استفاده از

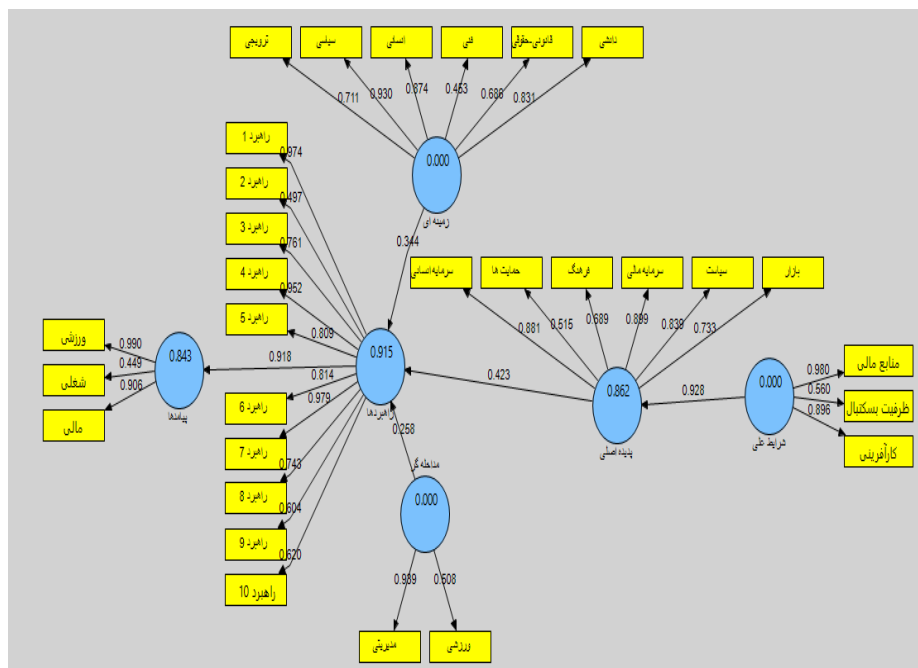
با توجه به اینکه در بخش کیفی تحقیق مدل پارادایمی ارائه گردید؛ جهت اثبات و تایید این مدل در بخش کمی از روش معادلات ساختاری استفاده شد. به عبارتی مدل بخش کیفی در جامعه هدف گسترده‌تر که شامل جامعه وسیع تر از افراد آگاه بود؛ مورد ارزیابی و

در صورتی که مقدار این اعداد از ۰,۹۵ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه‌ی بین متغیرها و در نتیجه تأیید روابط در سطح اطمینان ۱,۹۶ است. با توجه به نتایج مدل تحقیق مشخص گردید که تمامی روابط موجود در مدل دارای میزان ضریب تی معناداری می‌باشد که نشان‌دهنده معنادار بودن تأثیر میان روابط می‌باشد. جدول ۴ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل فوق را نشان می‌دهد.

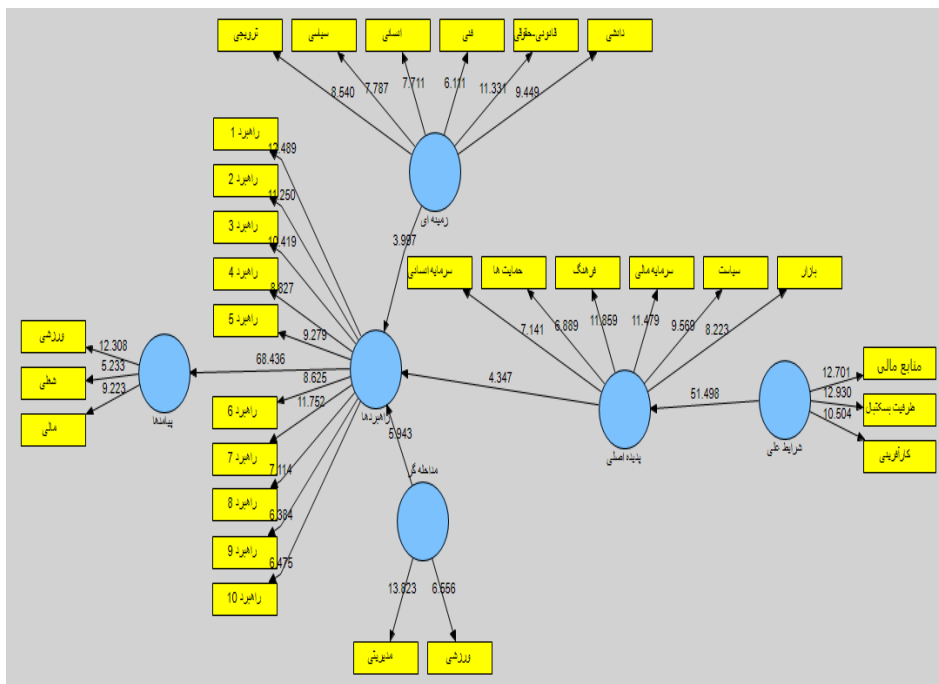
نرم‌افزارهای کوواریانس محور ایجاد گرفت. لذا در ادامه جهت آزمون مدل از نرم‌افزار PLS استفاده شد. شکل شماره ۲ مدل تحقیق در حالت ساختاری و شکل شماره ۳ مدل تحقیق را حالت ضرایب تی را نشان می‌دهد. برای بررسی برازش مدل ساختاری پژوهش از چندین معیار استفاده می‌شود که اولین و اساسی‌ترین معیار، ضرایب معنی‌داری t یا همان مقادیر t-values می‌باشد.

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

شکل ۲: مدل ساختاری پژوهش

شکل ۳: ضرایب تی مدل

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل تحقیق

وضعیت	سطح مطلوب	پيامدها	راهبردها	شرایط مداخله‌گر	شرایط زمینه‌ای	پدیده اصلی	شرایط علی	
مطلوب	بالاتر از ۰/۷	۰/۸۲	۰/۸۰	۰/۸۱	۰/۷۹	۰/۸۳	۰/۸۴	آلفای کرونباخ
مطلوب	بالاتر از ۰/۷	۰/۸۶	۰/۸۴	۰/۸۳	۰/۸۱	۰/۸۶	۰/۸۵	پایایی ترکیبی
مطلوب	بالاتر از ۰/۴	۰/۵۳	۰/۵۷	۰/۵۲	۰/۴۳	۰/۴۹	۰/۴۸	روایی همگرا
مطلوب	ضعیف = ۰/۱۹ متوسط = ۰/۳۳ قوی = ۰/۶۷	۰/۸۴	۰/۹۱	-	-	۰/۸۶	-	R ²
مطلوب	ضعیف = ۰/۱۰ متوسط = ۰/۲۵ قوی = ۰/۳۶	۰/۶۶	۰/۷۲	-	-	۰/۶۴	-	GOF

پول‌آفرینی و کسب منابع مالی سبب گردیده است تا تلاش‌هایی در جهت پایدار پایداری آن به انجام رسد. این مسئله نشان می‌دهد که ضرورت دستیابی به منابع مالی به‌عنوان یک دغدغه در تمامی حوزه‌ها از جمله ورزش وجود دارد. در مسیر توسعه و رشد ورزش بسکتبال می‌بایستی منابع مالی به‌صورت مناسب در این ورزش وجود داشته باشد. پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال می‌تواند

با توجه به نتایج شاخص‌های برازش مشخص گردید که مدل ارائه‌شده در تحقیق حاضر، از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

کسب منابع مالی و دستیابی به ثروت پایدار به‌عنوان یکی از نیازهای مهم در ورزش مشخص می‌باشد. اهمیت

جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال نیاز شود. از طرفی ظرفیت‌های بسکتبال شامل وجود استعداد‌های مناسب در ورزش بسکتبال ایران، ایجاد قطب‌های بسکتبال در ایران، افزایش میزان هواداران در بسکتبال و ظرفیت ورزش بسکتبال در درآمدزایی منطقه‌ای و همچنین نیاز به کارآفرینی شامل اهمیت بهره‌وری مطلوب از سرزمین، اهمیت جلب منافع ملی از طریق بسکتبال، ضرورت توسعه فعالیت‌های نوآورانه در ورزش بسکتبال و نیاز به شبکه‌های کارآفرینی در بسکتبال سبب گردیده است تا خلأ نبود جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال به‌صورت کامل مشخص گردد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که در جهت توسعه جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران می‌بایستی به عوامل دانشی، قانونی-حقوقی، فنی، انسانی، سیاسی و ترویجی توجه جدی داشت. به عبارتی سرمایه‌گذاری در جهت شکل‌گیری جنبه‌های دانشی، قانونی-حقوقی، فنی، انسانی، سیاسی و ترویجی به‌عنوان یکی از ضروریات توسعه جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران مشخص می‌باشد. احمدی (۱۳۹۵) اشاره داشت که در مسیر توسعه پول‌آفرینی می‌بایستی به تمامی جنبه‌های موجود توجه داشت تا بتوان نهایت استفاده را داشت. به نظر می‌رسد عدم توجه به جغرافیای پول‌آفرینی در بسکتبال و نبود رویه‌های اجرایی در این حوزه سبب گردیده است تا خلأ نبود جنبه‌های دانشی، قانونی-حقوقی، فنی، انسانی، سیاسی و ترویجی به‌صورت کامل درک گردد. این مسئله نشان می‌دهد که در جهت توسعه جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران نیازمند فعالیت‌های جدی و گسترده‌ای می‌باشد. توجه به جنبه‌های جهت توسعه جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران می‌بایستی به عوامل دانشی سبب می‌گردد تا روند توسعه جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران به‌صورت جدی و هدفمندی دنبال گردد. عوامل دانشی از جمله وجود آگاهی در خصوص جغرافیای پول‌آفرینی، رویه‌های آموزشی در انتقال مفاهیم جغرافیای پول‌آفرینی، نمایان‌سازی ظرفیت‌های کارآفرینی در بسکتبال، وجود میزگردهای علمی در حوزه فعالیت‌های اقتصادی و وجود بانک‌های اطلاعاتی در خصوص ورزش بسکتبال به‌واسطه شکل‌گیری بستر اولیه در حوزه توسعه جغرافیای

ضمن برخورداری از منافع ورزشی، سبب تأثیرگذاری بر شاخص‌های پولی کشور نیز گردد. از طرفی با توجه به ماهیت ورزش بسکتبال ایجاد نسخه‌ای ثابت در جهت کسب درآمد امری اشتباه و نادرست می‌باشد و می‌بایستی تفاوت‌های موجود در کشور ایران در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها موجود در این خصوص انجام گردد. در تأیید این مسئله احمدی (۱۳۹۵) اشاره داشت که نگاه به تفاوت‌های جغرافیایی در کسب منافع مالی سبب می‌گردد تا از هر منطقه‌ای انتظارات متفاوتی داشت. با این توجه نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش احمدی (۱۳۹۵) همسو بود. به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت مسائل جغرافیایی در جهت شکل‌گیری منابع مالی؛ سبب ایجاد همسویی نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیق احمدی (۱۳۹۵) بود. بدون شک توجه به جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران می‌تواند تا حدی مشکلات مالی در این ورزش را رفع و سبب کسب درآمدهای مالی و رونق شغلی و کارآفرینی در این حوزه گردد. این مسئله سبب گردید تا در این تحقیق بهبود جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران به‌عنوان یک مسئله مهم مدنظر قرار گیرد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که در جهت توسعه جغرافیای پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال ایران علل مختلفی از جمله نیاز به منابع مالی، ظرفیت‌های بسکتبال و نیاز به کارآفرینی وجود دارد. به عبارتی با توجه به نیازهای مالی، پتانسیل‌های موجود در ورزش بسکتبال و همچنین ظرفیت‌های موجود در حوزه کارآفرینی به‌ناچار می‌بایستی در جهت پول‌آفرینی در ورزش بسکتبال تلاش‌های جدی داشت. میرز و همکاران (۲۰۰۱) مشخص نمودند که پول‌آفرینی به‌واسطه ایجاد پایدار در منابع مالی می‌بایستی مورد توجه جدی قرار گیرد. با این توجه نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش میرز و همکاران (۲۰۰۱) همسو بود. به نظر می‌رسد نقش جغرافیای پول‌آفرینی در ایجاد ثروت مالی پایدار؛ سبب ایجاد همسویی نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیق میرز و همکاران (۲۰۰۱) شده است. به نظر می‌رسد نیاز به منابع مالی از جمله مشکلات مالی موجود در ورزش بسکتبال، نیاز به شناخت ظرفیت‌های مختلف کشور در حوزه بسکتبال و ضرورت پایدار منابع مالی در ورزش سبب گردیده است تا بیش‌ازپیش به

بسکتبال، شناخت از تفاوت‌های جغرافیایی کشور، اشراف به ذینفعان و افراد درگیر با بسکتبال، وجود شبکه‌های کارآفرینی در ورزش بسکتبال، توجه به تفاوت‌های فرهنگی و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در ورزش، به‌واسطه شکل‌گیری بستر فنی در جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران سبب می‌گردد تا الزامات اولیه در این خصوص شکل گیرد. از طرفی عوامل فنی سبب می‌گردد تا امکانات و تجهیزات موردنیاز در جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران ایجاد گردد که این مسئله روند فعالیت‌های عملیاتی در این حوزه را فراهم می‌نماید.

مطابق با نتایج تحقیق حاضر نشان داد که عوامل انسانی نقش مهمی در توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران دارد. در تحقیقات مختلفی به این مسئله اشاره شده است. رضایی (۱۳۹۴) پس از بررسی‌های خود پی بردند که سازمان‌های ورزشی و شرکت‌های تجاری باید تلاش کنند با توجه به مردمی بودن ورزش ضمن رسیدن به اهداف خود و مهیا کردن شرایط مساعد برای رسیدن به اهداف طرف مقابل، به ارضاء نیازهای هواداران ورزش که اصلی‌ترین سرمایه‌های ورزش‌اند ارج نهند و با ایجاد شرایط برد-برد زمینه رشد و پیشرفت را در تمامی زمینه‌های مرتبط با ورزش مانند اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و... فراهم آورند. با این توجه می‌تواند چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات رضایی (۱۳۹۴) همخوان می‌باشد. به نظر می‌رسد عوامل انسانی جایگاه مهمی در شکل‌گیری یک ظرفیت مناسب در ورزش بسکتبال ایران در جهت اجرایی نمودن جغرافیای پول آفرینی دارد. بدون شک عوامل انسانی سبب می‌گردد تا دارایی‌های ورزش بسکتبال از منظر انسانی به وضعیت مطلوبی رسد. عوامل انسانی از جمله وجود متخصصان آگاه به حوزه جغرافیای پول آفرینی، برخورداری از مدیران اقتصادی در بسکتبال، شناخت از ظرفیت‌های نیروی کار در ورزش بسکتبال و روحیه رقابت‌جویی و آرمان‌گرایانه مدیران ورزشی مزیت مناسبی در ورزش بسکتبال ایجاد می‌نماید که این مسئله می‌تواند مسیر توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران را تسریع دهد.

تحقیق حاضر نشان داد که در جهت توسعه جغرافیای

پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران سبب می‌گردد تا آمادگی اولیه در این خصوص ایجاد گردد. بارتون و همکاران (۲۰۱۹) اشاره داشتند که آگاهی از پول آفرینی و کارکردهای آن می‌تواند به بهبود وضعیت پول آفرینی منجر گردد. با این توجه می‌تواند چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات بارتون و همکاران (۲۰۱۹) همسو می‌باشد. بدون شک نقش جغرافیای پول آفرینی در ایجاد ثروت و نقش مهم آن در پول آفرینی سبب گردیده است تا نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیق بارتون و همکاران (۲۰۱۹) همسو گردیده باشد. به نظر می‌رسد عوامل دانشی به‌واسطه نفوذ بر مهارت‌ها و آگاهی مدیران سبب می‌گردد تا در گام اول از جغرافیای پول آفرینی اطلاع کسب نمایند و در ادامه نحوه شکل‌گیری و بهبود آن را فراگیرند. به عبارتی عوامل دانشی ظرفیت مطلوبی در جهت شکل‌گیری علم و آگاهی در خصوص توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران را ایجاد می‌نماید.

مطابق با نتایج تحقیق حاضر نشان داد که عوامل فنی نقش مهمی در توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران دارد. وود و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیق خود که باهدف تولید پول در زمان کم و با سرعت بیشتر انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که در مسیر پول آفرینی تجهیزات و امکانات نقش مهم و اساسی را ایفا می‌نماید. آنان در تحقیق خود مشخص نمودند که پول آفرینی نیازمند برخی زیرساخت‌های فنی و تجهیزاتی دارد. اسکوتو (۱۹۹۶) نیز پس از بررسی‌های خود پی بردند که توجه به استانداردهای مربوط به کیفیت و ایجاد زمینه‌ای جهت ارتقای کیفیت در سازمان‌ها از جمله مسائل مهم در مسیر ایجاد و تولید پول می‌باشد. با این توجه می‌تواند چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات وود و همکاران (۲۰۱۶) و اسکوتو (۱۹۹۶) همسو می‌باشد. بدون شک نیاز به مسائل مختلفی در حوزه زیرساخت‌ها و فناوری و همچنین نقش شکل‌گیری استانداردهایی در حوزه جغرافیای پول آفرینی و لازم بودن این مسائل در جهت پیاده‌سازی آن سبب ایجاد همسویی میان نتایج تحقیق حاضر و تحقیقات وود و همکاران (۲۰۱۶) و اسکوتو (۱۹۹۶) شده است. بدون شک عوامل فنی از جمله اعتبار دهی خرد فعالیت‌های خلاقانه در

استعدادیابی مناسب تر و مطلوب تر انجام خواهد شد. همچنین با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا ضمن ایجاد کمیته‌های مالی و درآمدزایی در فدراسیون بسکتبال و ایجاد زیرشاخه‌هایی در جهت حضور این کمیته‌ها در سایر نقاط کشور و همچنین ایجاد دستورالعمل‌هایی در مسیر شرح وظایف این افراد؛ شرایطی جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال را فراهم نمود. همچنین با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا راهبردهایی شامل ایجاد حمایت‌های بیمه‌ای از فعالیت‌های تجاری ایجادشده در ورزش بسکتبال، ایجاد جشنواره‌های فصلی در ارتباط با فعالیت‌های تفریحی و حرفه‌ای بسکتبال در شهرهای مستعد و علاقه‌مند به ورزش بسکتبال، ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی از خصوص آمار، اطلاعات و ظرفیت‌های مربوط به بخش‌های مختلف ورزش بسکتبال، تعامل با بانک‌ها و مراکز اعتباری در راستای ارائه اعتبارهای کلان و خرد به فعالیت‌های تجاری در ورزش بسکتبال، ایجاد کمپ‌های دائمی استعدادیابی ورزش بسکتبال در مناطق مستعد، طراحی و اجرای ورزش‌های تفریحی بسکتبال از جمله بسکتبال خیابانی در مناطق مستعد، تعاملات بین بخشی ملی و بین‌المللی در روند ترویج ورزش بسکتبال و جذب سرمایه‌گذار، ایجاد فعالیت‌های اقتصادی منعطف در ورزش بسکتبال با توجه به تفاوت‌های جغرافیایی و فرهنگی کشور، جذب و بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی در روند جذب سرمایه، خلق ایده و فعالیت‌های خلاقانه و بهبود سیستم نظارتی بر فعالیت‌های کارآفرینانه و اقتصادی ارکان ورزش بسکتبال ایران اجرایی گردد. امید است با اجرایی نمودن این راهبردها، ظرفیت‌های مطلوبی در جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران شکل گیرد.

Reference

- Ahmadi, M. (2015). "Geography of money creation in Iran", Piseh and Tejarat, 1-5. (Persian)
- Ashuri, M., Kashif, M., Ghaffari, Sh., Eskandari, P. (2013). "Sports Marketing and Income Sources of Sports Competitions", the first international conference on political epic (with an approach to Middle East developments) and economic epic (with an approach to management and accounting), Roudhen, Islamic Azad University, Roudhen Branch. (Persian)

پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران عوامل مداخله‌گری از جمله شرایط مدیریتی و شرایط مربوط به ورزش بسکتبال وجود دارد. شرایط مدیریتی از جمله نبود اعتقاد به جغرافیای پول آفرینی، اتکای بیش‌ازحد به منابع دولتی، تورم، تحریم‌های بین‌المللی، نفوذ گروه‌های سیاسی، عدم وجود سیستم‌های ارزیابی، افزایش قیمت ارز، مهارت پایین در حوزه کارآفرینی و عدم دغدغه مدیریتی و همچنین شرایط مربوط به ورزش بسکتبال از جمله عدم اشراف به شرایط محیطی در بسکتبال، عمد تعامل سازمانی در ورزش بسکتبال، نبود اطلاعات حقیقی از ورزش بسکتبال و تمایل بازیکنان بسکتبال به فعالیت خارج از کشور سبب گردیده است تا مسیر توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران را دچار مشکلات اساسی نماید. وود و همکاران (۲۰۱۶) اشاره داشتند که مشکلات مدیریتی سبب گردیده است تا امروزه پول آفرینی به‌عنوان یک مسئله جدی مورد توجه قرار نگیرد. با این توجه می‌تواند چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات وود و همکاران (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. بدون شک نقش مسائل مدیریتی در جهت بروز بحران‌هایی در حوزه جغرافیای پول آفرینی و تاثیرگذاری این موانع در روند بهبود آن سبب گردیده است تا نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیق وود و همکاران (۲۰۱۶) همسو گردیده باشد. به نظر می‌رسد مشکلات مدیریتی و ورزشی ایجادشده سبب گردیده است تا دغدغه لازم در جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران شکل نگیرد که این مسئله روند کلی آن را تحت شعاع قرار داده است. از طرفی مشکلات مدیریتی و ورزشی سبب گردیده است تا فرایند انتقال‌پذیری مفاهیم مربوط به جغرافیای پول آفرینی از تئوری به عمل دچار مشکلات اساسی گردد و در نهایت منجر به عدم توجه جدی به توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران گردیده است.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر مشخص گردید که راهبردهایی در جهت توسعه جغرافیای پول آفرینی در ورزش بسکتبال ایران می‌بایستی اجرایی گردد. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با ایجاد کمپ‌های دائمی در شهرهای مستعد بسکتبال؛ ضمن بهبود استعدادیابی در این حوزه؛ شرایطی جهت جذب منابع مالی را فراهم نمود. این مساله به واسطه استقرار کمپ‌های

- Barton, R. Aibinu, A. A. & Oliveros, J. (2019). "The Value for Money Concept in Investment Evaluation: Deconstructing its Meaning for Better Decision Making". *Project Management Journal*, 50(2), 210-225.
- Basana, S. R., Malelak, M. I., & Tarigan, Z. J. H. (2023). *The effect of excessive social networking sites on credit overuse behavior through money trust, money anxiety, and money power* (Doctoral dissertation, Petra Christian University). 1-9
- Bjärsholm, D. (2017). "Sport and social entrepreneurship: A review of a concept in progress". *Journal of Sport Management* 31, 1-41.
- Glinsky, M. E., & Sievert, S. (2023). A new economic and financial theory of money. *arXiv preprint arXiv:2310.04986*.
- Huth, C. (2020). "Who invests in financial instruments of sport clubs? An empirical analysis of actual and potential individual investors of professional European football clubs". *European Sport Management Quarterly*, 20(4), 500-519.
- Krašovec, A. & Houghton, T. (2011). "Money, organization and the state: The partial cartelization of party politics in Slovenia". *Communist and Post-Communist Studies*, 44(3), 199-209.
- Leach, S. & Szymanski, S. (2015). "Making money out of football". *Scottish Journal of Political Economy*, 62(1), 25-50.
- Marín-Vinuesa, L. M. Scarpellini, S. Portillo-Tarragona, P. & Moneva, J. M. (2020). "The impact of eco-innovation on performance through the measurement of financial resources and green patents". *Organization & Environment*, 33(2), 285-310.
- Miró, J., Natili, M., & Schelkle, W. (2023). Money Makes the World Go Round: How Much Difference Do Recovery and Resilience Plans Make to EU Reform Governance?. *JCMS: Journal of Common Market Studies*. 1-10
- Meyers, A. W. Coleman, J. K. Whelan, J. P. & Mehlenbeck, R. S. (2001). Examining careers in sport psychology: Who is working and who is making money? *Professional Psychology: Research and Practice*, 32(1), 5.
- Ratten, V. (2014). "Sport innovation: the role of social entrepreneurship and creativity in fostering sport related business activities". Presentation at the Research Colloquium on Societal Entrepreneurship and Innovation. Melbourne, Australia.
- Rezaei Irani, I. (2014). "Sports marketing with an emphasis on new ways of making money", International Conference on New Researches in Industrial Engineering and Management, Tehran, Ilia Capital Idea Managers Company, 1-9. (Persian)
- Roberds, W. (2016). "Review of Making Money: Coin, Currency, and the Coming of Capitalism by Christine Desan". *Journal of Economic Literature*, 54(3), 906-21.
- Ross, M. L. (2017). "How to Make Money with Global Macro (a review)".
- Salimian, M., Hosseini, S. (2016). "Wealth creation from green gold", the second international conference on entrepreneurship, creativity and innovation, Shiraz, Kharazmi Higher Institute of Science and Technology. (Persian)
- Scotto, M. J. (1996). "Seven ways to make money from ISO 9000". *Quality Progress*, 29(6), 39.
- Suggs, W. (2009). "Making Money--or Not--on College Sports". *New Directions for Institutional Research*, 144, 19-31.
- Turner, P. & Shilbury, D. (2010). "The impact of emerging technology in sport broadcasting on the preconditions for interorganizational relationship (IOR) formation in professional football". *Journal of sport management*, 24(1), 10-44.
- Wood, A. Griffin, T. Turner, D. Moore, M. Rogers, V. & Jefferson, T. (2016). "Money Making: Ultimate Guide to Learn How to Make Money Quickly and Easily By Selling on, Amazon FBA, Etsy and eBay".